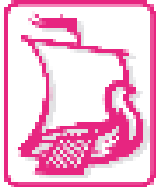

ЖУРНАЛ ВИЗНАНО ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ "СВІТОЧ ПРИДНІР'ВІЯ"

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІСЯЧНИК

ВИХОДИТЬ З ЛИПНЯ 1991 р.

БОРИСТЕН

2024 рік

№ 03(388)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ, ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ
ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЩОМІСЯЧНИК

Департамент
молоді

**«Свято весняного
рівнодіння» 2024
у Дніпрі!**

“У всіх народів мова – це засіб спілкування, у нас це – фактор відчуження. Не інтелектуальне надбання століть, не код порозуміння, не першоелемент літератури, а з важкої руки Імперії ще й досі для багатьох – це ознака націоналізму, сепаратизму, причина конфліктів і моральних травм. Людина розмовляє рідною мовою, а на неї озирються...”

“Нації вмирають не від інфаркту, спочатку в них відбирають мову”

Ліна Костенко

«Бористен (Борисфен)» – незалежний і недержавний український науково-популярний щомісячник, який висвітлює наукові, культурні, соціальні, історичні події. Видавцем і засновником часопису є Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», голова правління письменник і видавець Фідель Сухоніс.
Видавець: Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“»

Серія КВ, реєстр. номер 16084-4556 ПР. Рік видання двадцять перший. Постановою президії ВАК України від 9 квітня 2008 року за № 1-05/4 журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватись основні результати дисертаційних робіт з історії, філології, політичних наук, мистецтва та культурології.

Редакція не завжди поділяє думку авторів і не несе відповідальності за недостовірність опублікованих даних. Редакція не несе відповідальності перед авторами і/або третіми особами і організаціями за можливу шкоду, нанесену публікацією статті. Редакція має право скоротити матеріал без згоди автора. Редакція сплачує гонорари тільки за матеріали, які замовлені авторами.

Представництва редакції:

У США: Promethean's Retort P.O.Box 35
Lyndhurst, N.J. 07071-0035 USA

З релігійних справ у США та Канаді: Mr. V.
Babanskyj, 74 Oakrige, Watchung, N.J.
07069, USA;

У Ізраїлі: Svitlana Glaz, Arie Rubin, 18VI, Lod,
Israel

У Польщі: Juri Hawryluk, skr. poczt. 55, 17 –
100 Bielsk Podlaski, Polska

Адреса журналу «Бористен»: Адреса редакції
а/с № 791, 49008 м. Дніпро, Україна
Телефон: (050) 340 - 28 - 27
e-mail: fidelsukhonis@gmail.com

Електронні версії журналу borysten.com.ua

Долучайтесь до нас у соцмережі
[facebook.com/borysteninfo](https://www.facebook.com/borysteninfo)

Верстка\дизайн
журналу *“CatArt”*
Видавець
Видавничо-поліграфічний
центр
вул. Воскресенська, 11
49000 місто Дніпро
Україна

Папір офсетний.
Друк цифровий
Щомісячник,
наклад:
1500 примірників

“Адреси доброти”

ДОРОГІ ДОБРОЧИНЦІ!

В Україні лютує війна і навіть складно описати що ми нині переживаємо. Війна приносить за собою кров, розруху і біль від втрат. Йде країною, залишаючи по собі страшні сліди, болісні і незворотні. Ми відбудуємо дороги, будинки, театри, лікарні і пам'ятники. Але ми не зможемо оживити тих, кого вбила ця війна. І в часи війни нам потрібно вшанувати загиблих, оплакати їх і зберегти у своєму серці. Бо наше горювання за втраченими - сила, що зцілює, прояв любові до них.

А найголовніше нам потрібно допомагати ЗСУ, нашим захисникам. Доземний уклін добродію **Василю Стану (Boston, MA.,)**, який вкотре сягнув жертовно кишені заради захисту України. А саме зафундував продовольчу пачку для воїнів, уділив кошти на пресовий фонд журналу «Бористен», не забув про потреби «Просвіти» у Кривому Розі та переслав добровільні датки для **потреб Фундації «Прометеїв отвіт»**. **Добродійка Тетяна Ясинська (Silver Spring, MD.,)** пожертвувала кошти на пресовий фонд нашого журналу. А багаторічна приятелька видання пані **Любов Базюк (Toronto, Canada)** зафундувала гроші для придбання бійцям ЗСУ предметів гігієни.

Ми щиро вдячні Вам за цікавість історичною Батьківщиною.

Правдиво бажаємо Вам усіляких гараздів та гарного самопочуття!

Влас.інформ.

----- Зміст -----

Стор.1 Адреси доброти	Стор.9-11 «Свято
Стор.2-3 Всесвітній	весняного рівнодіння» у
день письменника	Дніпрі
активно відзначили на	Стор.13 Ювіляру на
Дніпропетровщині	згадку
Стор. 4 Роковини Тараса	Стор.14 Книга про братів
Шевченка на Флориді	Шептицьких
Стор.5-7 ДЕБЮТ В	Стор.15 ТУМ
«БОРИСТЕНІ»	Стор.16-19 ШЕВЧЕНКІВ
Стор.8 Скелети виявилися	ДЕНЬ
талановитими	Стор.20-26 Наша Церква

Долучайтесь до нас у соцмережі

facebook.com/borysteninfo

Ще більше цікавої та актуальної інформації на нашому сайті borysten.com.ua

Всесвітній день письменника активно відзначили на Дніпропетровщині

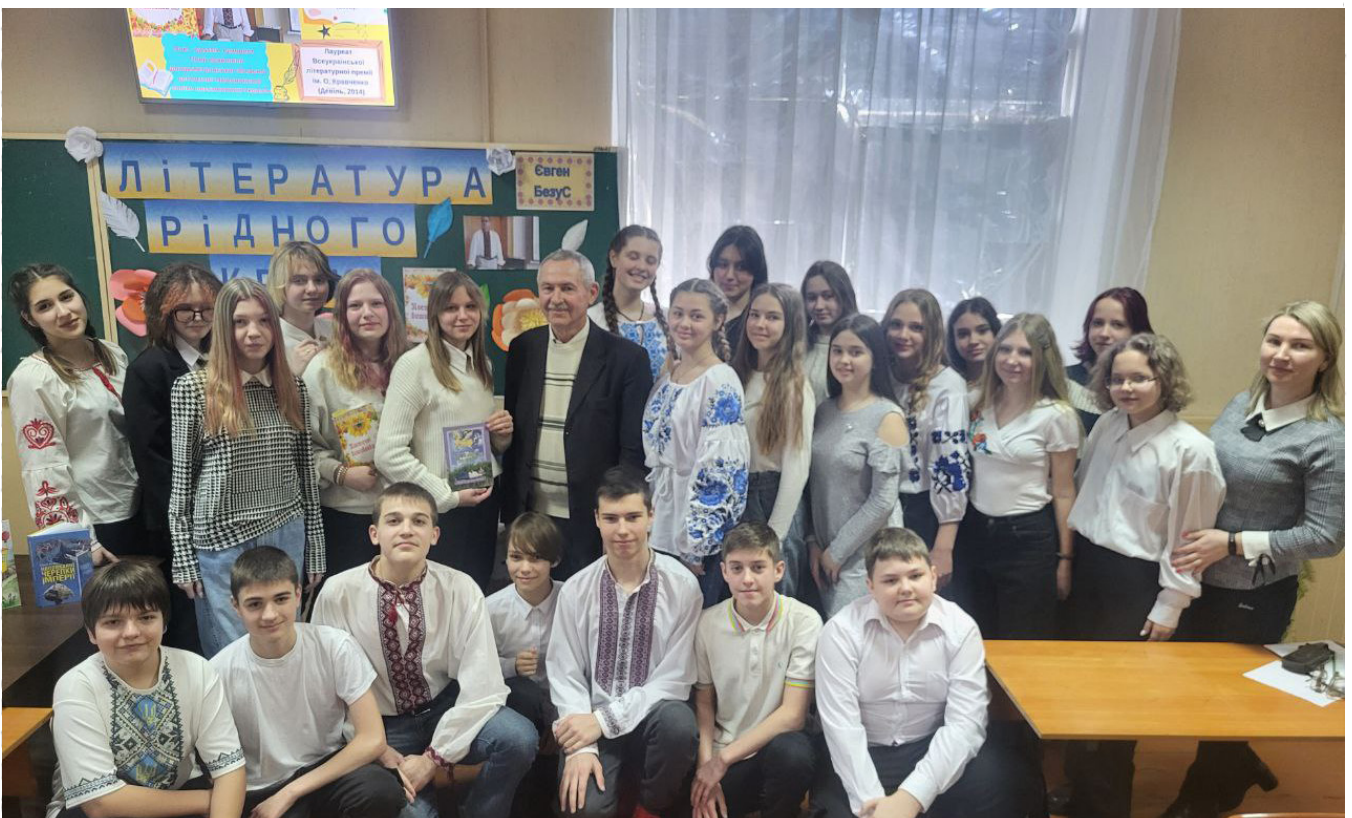
Цьогоріч члени Дніпропетровської обласної організації НСПУ (ДОО НСПУ) почали готуватись до відзначення Всесвітнього дня письменника заздалегідь. Адже 2024 рік є для січеславців – членів та членкинь НСПУ – ювілейним, 90-м від дня створення ДОО НСПУ.

«У цей ювілейний рік, – наголошує голова правління ДОО НСПУ Фідель Сухоніс, – письменники регіону мають не тільки довести свою працездатність, але й залучити до читання найширшу аудиторію, особливо дітей та молодь. Наша мета – прославлення героїв, які захищають рідну землю, виховання патріотичних почуттів у юні, психологічна й моральна підтримка українців, яким довелось покинути власні домівки».

В останній день зими пройшла творча зустріч Євгена Безуса з юними читачами середньої загальноосвітньої

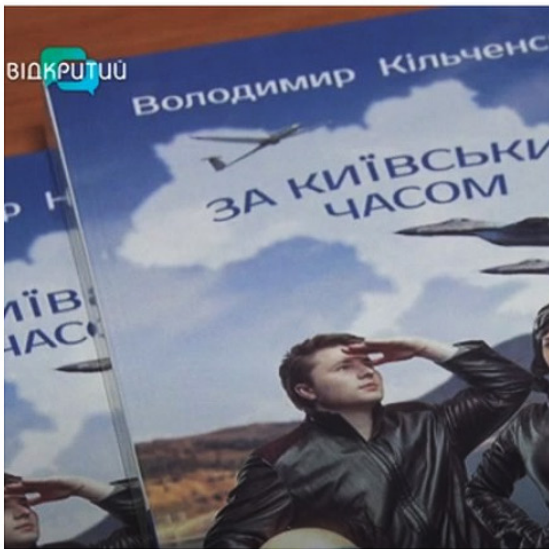
школи № 84. Пан Євген захопливо спілкувався з аудиторією, відповідав на запитання, розповідав про свій життєвий і творчий шлях, а також поділився планами на майбутнє. На добру згадку про зустріч із здобувачами освіти та вчителями Євген Федорович подарував свої збірки та книжки з автографом.

У той же час свій роман «За київським часом» презентував у міському Будинку мистецтв Володимир Кільченський. Нагадаємо, у книзі висвітлюються події 2023-2014 років, які відбувались під час анексії Кримського півострова. Окупація Криму, небездатність Збройних сил України змушують героїв роману пройти через приниження, розчарування, небезпеку, втрату рідних. Однак любов до своєї землі, відповідальність за родину та Батьківщину змушують давати відсіч російським загарбникам.

Збірка складається з трьох розділів. Серйозно, сумлінно, плідно працював Олександр Басанець над книгою. «З моїми думками можна погоджуватися, можна й ні, але якщо вони стануть комусь в нагоді – буде тільки радий, – говорить автор».

3-го березня у Дніпропетровській обласній бібліотеці для молоді зібрались діячі культури та мистецтв: письменники, композитори, музиканти, бібліотекарі. Творче дійство було присвячене поезіям на воєнну тематику 2014-2023 рр. Олена Швець-Васіна ознайомила присутніх зі своїм творчим доробком – книгою «А ми живемо!»

Три професійні композиторки, членкині Асоціації композиторів Національної всеукраїнської музичної спілки – Лілія Бігєєва, Валентина Фалькова, Олена Попцова-Ломакіна, виконали прем'єри різнобарвних власних пісень на вірші з книги, що презентувалася.

Нова творча форма – мелодекламація – у тандемі Валентини Фалькової і юного композитора Августина Нора викликала гучні аплодисменти.

Презентація завершилась потужним поетичним акордом – відеокліпом вірша О. Швець-Васіної «А ми живемо!» у пронизливому виконанні заслуженого діяча мистецтва України Романа Байрактара (м. Харків).

Свої книги автори дарують бібліотекам рідного краю. А двері бібліотек завжди відкриті для читачів. Завітайте, бібліотекарі раді вас бачити!

«Норт Порт»

Роковини Тараса Шевченка на Флориді

9-ого березня ц.р., українська громада південно-західньої Флориди гідно вшанувала геніяльного Поета і художника України – Тараса Шевченка в його 210-у річницю в Осередку ім. св. Андрія в Норт Порті. Святочну програму підготували члени Громадського Комітету, які старалися включити учасників з українських громад різних віровизнань. Широкий розголос про цю імпрезу був розповсюджений через летючки, афіші, електронну пошту та церковний вісник.

Святочну програму відкрила Віра Боднарук, голова Громадського Комітету, і передала даліше проведення Свята Богдані Пужик, уступаючій голові 56 Відділу Союзу Українок Америки. Дарія Томашоска, активна членка громади, голова Українців American Club, у своїм святочнім слові розповіла про вплив пісень на творчість Шевченка. Це були пісні, які його мама співала та пісні кобзарів. Великий слід у творчості поета також залишило тяжке життя кріпаків, яким народився Тарас.

На фото Віктора Лісничого голова Гром.Ком. Віра Боднарук та Богдана Пужик

Громадський Хор під проводом диригента др. Юрія Шевчука з великим почуттям слів виконав дві пісні на слова Шевченка: «По діброві вітер вие» та «Ребе та стогне Дніпр широкий». А діти з П'ятидесятницької Громади Єва Даниловець та Назар Вихопень прочитали вірш «Учітєся брати мої». Співак і композитор Олег Майовський, який недавно прибув на Флориду, виконав пісню «Встань, пробудись Україно», написану ним під впливом останніх подій в Україні. Леся Попель прочитала вірш «Суботів», а Оля Бабчук деклямувала вірш Ганни Черинь «На день народження Шевченка». Др. Юрій Шевчук, під акомпанімент гитари, виконав пісню «Така її доля», а Орест Грицик виконав «Думи мої». Свято закінчилося «Заповітом» та славнем України, який співали всі присутні, разом з хором. Щира подяка за великий успіх свята належить усім виконавцям та членам Громадського Комітету: Вікторові Лісничому, Ліді Білоус, Анні Мацілінській, Галі Лісничій, Кларі Шпічці, Богданові Боднарукові, Євгенові Томашоскому, Нелі Лехман і Ромі Гуран.

По закінченні офіційної частини Свята гості мали нагоду, при каві й перекусці, оглянути збірку творів Шевченка виданих в США та «Просвітою» в Україні.

Віра Боднарук, голова
Громадського Комітету

ДЕБЮТ В «БОРИСТЕНІ»

Дорогі читачі, в цьому числі «Бористена» зі своїм поетичним доробком дебютує молода українська поетеса, журналістка, активістка, видавчиня-упорядниця **Анна ПОПОВЧУК**.

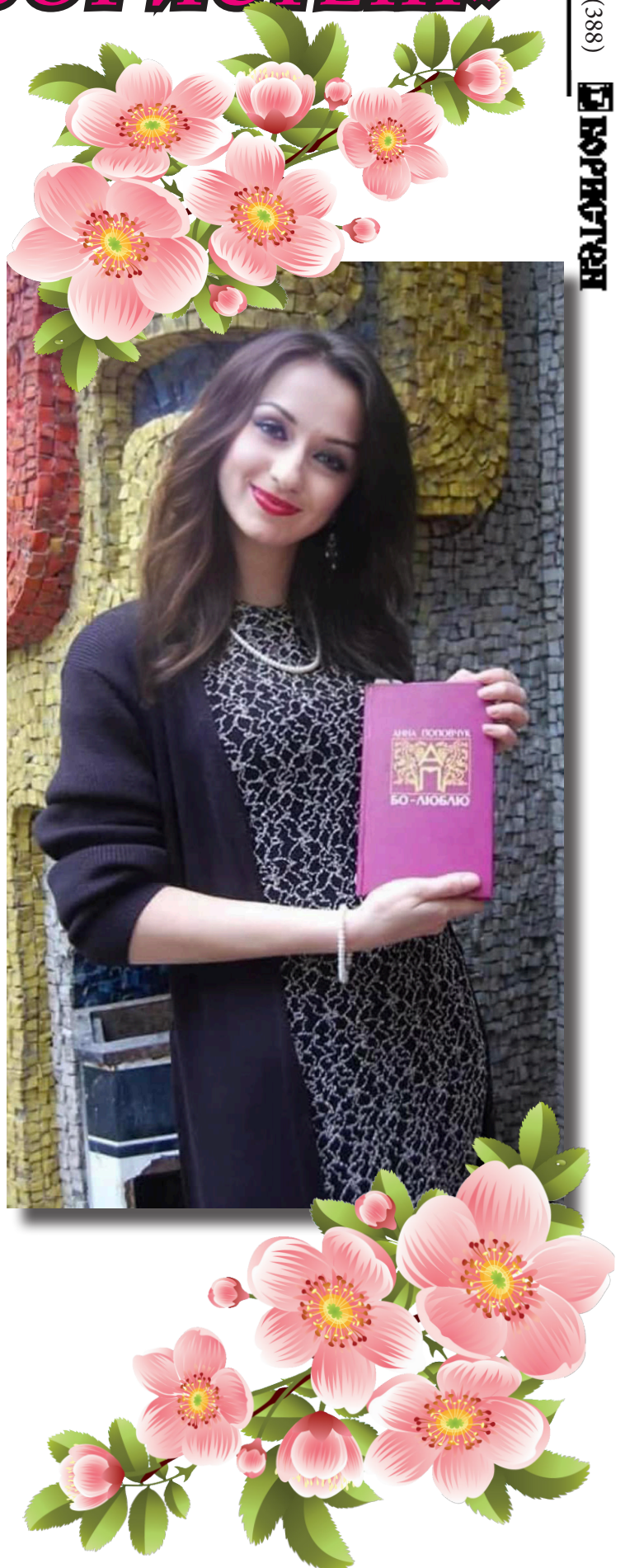
Анна народилася в славному місті на ріці Прут - Чернівцях. Вона - випускниця магістратури української філології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; авторка книжки поезії «БО – ЛЮБЛЮ». Член НСЖУ.

Анна Поповчук часто і активно виступає зі своїми літературними добірками у вітчизняній та зарубіжній періодиці: газетах, журналах, альманахах та колективних літературних збірниках, як от: «БУКОВИНСЬКИЙ ЖУРНАЛ», «ФРАНКОВА НИВА», «Золота ПЕКТОРАЛЬ», «ГОМІН ПІДГІР'Я», UKRAINIAN PEOPLE / Чікаго, США/, «СІВАЧ» /Україна/, «НАШ ГОЛОС» /Бухарест, Румунія/, «Літературна газета України» /Київ, Україна/, «Вільна Думка» /Сідней, Австралія/, «Сурма» /Чікаго, США/, «Українське Слово» /Чікаго, США/, «Гомін України» /Торонто, Канада/, на різноманітних літературних сайтах та інтернет порталах.

Творчий діапазон поетеси - розмаїтий: громадянська та філософська, пейзажна та інтимна лірика, вірші для наймолодших.

Аннина поезія настільки мелодійна, що десятки її віршів вже було покладено на музику і стали піснями.

Нині ж добру нагоду ознайомитись з творчим доробком Анни ПОПОВЧУК маємо і ми!

ПОЕЗІЯ ІЗ КНИГИ «БО — ЛЮБЛЮ»

ЯКБИ...

Якби любов моя осліпла,
її живило б сяйво зір.
Як вічна мрія перелітна,
яку чекаєш взимі, вліті,
проста. В парчі та оксамиті, –
корона ж – навіть не убір.
Якби зібрати квіти всі,
палкі зізнання, подарунки,
прогулянки босоніж по росі,
це все лиш трүнки, тільки трүнки...

З Тобою бути віч-на-віч –
І день, і ніч,
І день, і ніч,
І споглядати синь узвиш,
Що може щастям бути більш?!
Літати там, як голуби,
Якби ж, якби...

**

ПОЧУЙ

Прийди до мене так, як вмієш Ти.
Впади обличчям у н'янку траву.
Он, сонце в луках тужить
тятиву...
А Ти?
Неспалені листи, мости...
А Ти – забудь і все прости.
Прийди...
...Річки впадають у моря,
моря до океанів йдуть...
І обіймає течія
пречистих вод єднання путь.
Мости... Неспалені листи...
Почуй мене, як вмієш ти,
Прийди...

**

СТИШЕНЕ

Таємність, тиш нечутно ходою,
столи, півтіні... ми на ліжку, двоє...
Безодня слів, без звуків і без меж...

Зажура маків на старій картині,
перфоменс ликів на отій гардині,
єднання вуст, неначе шал пожеж...
Усе злилося в тиші березневій,
немов у дивній грі,
хімерній чи блазневій...
Але ж так створено цей світ...

**

ПРОЗА

Проза буднів
все більше і більше гнітить.
Плин життя без надії – даремний.
Сподівання –
за миттю непевностей мить,
чим скінчиться – не знаєш напевно.
Рій облич та подій. Спокій тільки у
сні.
І живеш, начеб у передгрози.
Чимсь жорстоким
зруйновано радощі днів,
і любов – лиш поезія в прозі.

**

СМЕРКОВЕ

Догоряє осінь тихо й прудко,
пахне літом неоспале листя.
Під деревами посію незабудки,
примули посаджу та іриси.
Почекаю літа на дорозі,
за черепну блакиті з виднокола, –
ще літа не стали на порозі,
хризантеми не заснуть ніколи...
Дочекаюсь літа, хоч ще осінь,
щастя що в житті живе чекання.
Порідили у смереки коси
і трепіти – на порі смеркання.
Догоряє тихо тепла осінь...

**ПОЕЗІЯ ІЗ МАЙБУТНЬОЇ КНИГИ
АННИ ПОПОВЧУК
«МОВЧАННЯ ВГОЛОС»**

*Щоб пізнати себе,
Ти повинен втекти:
У ліси, у гаї, у міжгір'я...
І, себе віднайшовши,
Сміливо іти,
Де над степом
Палає Сузір'я.*

*«Така, як ти, буває раз на все життя...»
/Святослав Вакарчук/*

*Ось так, під ранок, дзвониш в двері.
Немовби щойно лиш прийшов.
А я ж – немов й не сплю півночі –
Свої беру без підошов
м'ягенькі мешти. Й зустрічає
Раптова усмішка твоя...
Та вже й не серджуся /бо знаю:
На все життя з тобою я/.*

*На вершечку піраміди
Заховалася глибинь.
Мудрості віків, боліди,
Віра в Бога й голубинь,
Що на нас із неба лється
І освячує щораз
Нам думки, зчерствіле серце...
Аби вогник не загас!..*

*...Ані дня – без рядка, ані днини без
вірша.
Незбагненність терпка та, що понад
все інше...
Вище неба летить, наче птаха – до*

*Бога.
Всі коралі – у жмут, а перлини – для
Нього.
Зачекай мене тут, зачекай хоч
хвилину.
З-поза хмар і темнот я до Тебе
прилину.*

*...То манна падає чи сніг
Мені до ніг.
Кричать в садочку дітлахи
А чи птахи.
Навколо дрімота німа.
Вже не сама.
На усі гудзики пальто;
Всі на АТО.
Сакральні з неба знаки
Ми – злаки.
Омріяне Анни заміжжя.
Ми – збіжжя.*

*... Зимові йдуть дощі...
Життя – минає...
Найбільше у житті –
Душа вражає!..*

ДАВНООМРІЯНЕ

*Я хочу жити і світ любити –
з Тобою.
Кохатись, мріяти, вгору летіти –
з Тобою.
Нарешті сім'ю та дітей створити –
тільки з Тобою!
Вже час, здається, настав зрозуміти
–
Чому ж усе ще
Я – не з Тобою?!*

"Колонка редактора"

Скелети виявилися талановитими

Клята війна руйнує не лише звичне життя, а ще багато з того що на перший погляд для широкого загалу не помітно, однак, має бути присутнім для повноцінного існування соціуму. Люди які цікавляться красним письменством знайомі з таким терміном як літературний процес. Він неодмінно має бути присутнім як складова творення, у даному випадку, української літератури.

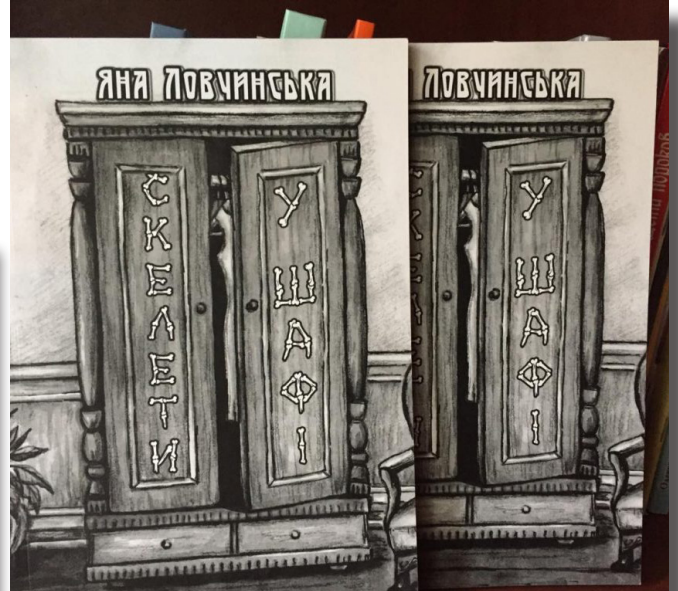
Так от попри усі жахи війни, як на мене, у певній мірі парадоксально, але літературний процес в країні не зупинився, він триває попри складні виклики сьогодення. Виходять книги і моїх колег Дніпропетровська обласна організація НСПУ

Але ось невідемна складова літературного процесу, а саме критика, напевно, переживає не найкращі часи. Принаймні, на мою думку. З іншого боку і так зрозуміло. Як не просто видати книгу, а вже знайти рецензентів для неї вочевидь багатьом бракує і сил, і натхнення.

Нині «по дорозі» до лав НСПУ кам'янчанка Яна Ловчинська. Ця молода жінка, наскільки мені відомо, прийшла в літературу відносно недавно. Насиченість її трудової біографії як на прожиті літа, можна сказати, вражає. Пані Яна змогла опанувати професію продавчині, перукаря, колориста, візажиста, потім освоїла медицину, масаж...

Між іншим, її творчим інкубатором став славетний VivArt з Кам'янського. А селекційну справу, як завжди, на його теренах здійснила невтомна Марія Дружко. У 2021 році видавництво очільниці

цього мистецького клубу видало першу і поки-що єдину книгу Яни Ловчинської «Скелети у шафі».

Я не даремно згадував про невід'ємну складову літературного процесу літературну критику. Не маючи нині змоги прочитати фахову думку про це видання вирішив ознайомитися просто як читач з творчістю, хочеться сподіватися, майбутньої колежанки у лавах ДОО НСПУ. Як виявилось скелети є доволі талановиті. Власне згадане видання це 11 прозових різножанрових творів: фантастичні оповідання, притчі, новели, ліричні есе. Усі ці твори об'єднує суспільно-філософська тематика.

Бо попри іноді карколомність і нестандартність сюжетів твори пані Яни торкаються «вічних тем». Як то в оповіданні «Суперечка», де брендові жіночі сумочки влаштовують дискусію щодо сенсу та значимості їх шкір'яного життя. Але у підсумку стає очевидним, що аж ніяк не «лейба» визначає успішність того чи іншого галантерейного виробу. А, так би мовити, практичність та довговічність існування. Ну, як тут не провести паралелі про те що будь-яка людська особистість найперше цікава соціуму своїми трудовими здобутками і талантами, а не статусом.

Не знаю де ще приховала анатомічні артефакти пані Яна. Однак, з тими що перебували у шафі варто було ознайомитися....

Фідель Сухоніс

«Свято весняного рівнодіння» у Дніпрі

22 березня 2024 року попри черговий масований ракетний обстріл України нелюдами з півночі, похолодання та щоденні стреси війни у місті Дніпрі знайшлися ентузіасти, які зорганізували імпрезу, котра наочно продемонструвала стародавність і нашого роду, і наших традицій.

День весняного рівнодення є важливою віхою зміни сезонів, адже це астрономічний початок весни. Одним із найцікавіших звичаїв стародавніх слов'ян. В Україні навесні діти ходили з хати до хати і прославляли весну, закликали весну жінки і дівчата. Веснянки співали від Благовіщення аж до Зелених свят. І співали їх скрізь: на вулицях, в лісі, в полі, а найчастіше понад річкою та ставком. Багатющий скарб звичаїв нашого народу, який ми отримали в спадок, мусимо передати дітям!

"Свято весняного рівнодіння" пройшло на території, все більш популярної у дніпрян і гостей міста, ландшафтної локації "Яхт клуб "Січ". Окрім господарів цієї місцини організаторами дійства виступили Департамент молодіжної політики та національно-патріотичного виховання Дніпровської міської ради, Дніпропетровська обласна організація Національної спілки письменників України та ВСП «Фаховий коледж електрифікації

ДДАЕУ».

Неймовірне дійство творили народні художні колективи та вокальні гурти Палацу творчості дітей та юнацтва ДМР «Крила» та Міського палацу дітей та молоді: «Цвітень», «Колесо», «Забавки», «Зоряний», «Сільвер Стар», «Soul-Made». Водили хороводи, співали веснянки, проводили змагання з перетягування канату та підбадьорювали один одного: «Ми вистоїмо і Переможемо! Доля на нашому боці!»

Особлива подяка майстру соломоплетіння Миколі Чирві за майстер-клас та майстрині Петриківського розпису Ганні Масюкевич за запашині і пишні караваї.

Січеславські літератори: Фідель Сухоніс, Євген Безус, Володимир Кільченський, Лариса Омельченко, Анна Щербак та Наталія Жиліна - Журій власним прикладом продемонстрували, як потрібно шанувати стародавні звичаї і традиції нашого народу.

Було надзвичайно приємно бачити на святі історика за фахом, бійця ЗСУ з позивним «Сігурт». Саме завдяки нашим захисникам Україна продовжує жити за власними традиціями. На жаль, не зміг бути на імпрезі ще один громадський діяч, так само боєць ЗСУ Юрій Якуба, який так само доклав працелюбну руку до організації заходу. Та своєю присутністю порадувала його помічниця донька Єва (крайня зліва).

----- Ювіляру на згадку -----

20 березня відсвяткував свій 60-й день народження Геннадій Леонідович Первий – кандидат історичних наук, доцент, завідувач кафедри історії та політичної теорії Національного технічного університету “Дніпровська політехніка”.

Майже все свідоме життя нашого ювіляра пов'язане з кафедрою – відтоді, як його, 24-річного випускника університету, прийняв на роботу тодішній її керівник, професор Василь Георгійович Поставний. Саме тоді, на очах та за безпосередньої участі Геннадія Леонідовича, тодішня кафедра суспільно-політичних наук Дніпропетровського гірничого інституту рушила шляхом сутнісного оновлення, якого потребувала нова доба. Завершився цей етап уже за часів тривалого (майже чверть століття) завідування професора Віктора Юхимовича Пушкіна, коли кафедра стала визнаним лідером серед усіх суспільно-гуманітарних кафедр технічних вузів не лише Придніпров'я, а й усієї України. Проте кому, як не істориків, знати, що на місці будь-якої розв'язаної проблеми постають нові, не менш серйозні, і будь-яка свідомо й підсвідомо прагнена нами стабільність – зрештою, лише ілюзія. Так сталося, що Геннадій Леонідович очолив кафедру у 2015 р., коли і перед нею, і перед університетом, і в цілому системою освіти і нашою державою постали нові виклики. За ці 9 років кафедра

якісно оновилися і, зберігаючи все найкраще зі спадщини попередників, заслужено починає зватися “кафедрою Первого”. Вона перетворилася на випускову, готуючи бакалаврів з політології (а віднедавна – і магістрів) та історії. Саме нашому керівникові в надзвичайно складних умовах вдалося зберегти основу колективу кафедри, власним прикладом демонструвати водночас витриманість і креативність у вирішенні якісно нових і за формою, і за змістом завдань.

Однак чи варто надто довго зупинятися на життєвих зверненнях людини, яка зберігає стільки енергії та оптимізму? У впевненості, що в Геннадія Леонідовича все краще й головне ще попереду, кафедра – його друга родина – приєднується до першої: чудових дружини та дочки. А на завершення – кілька слів від вихованців та колег, які характеризують нашого ювіляра краще, ніж усе написане вище.

“Його привітна посмішка із першої ж зустрічі в університеті дає зрозуміти, що ви – колеги, і тим самим Геннадій Леонідович надихає на співпрацю” (Кирило Суворов, студент)

“Геннадій Леонідович – людина дуже привітна та позитивна: ніколи, заходячи до його кабінету чи перетинаючись із ним у коридорах університету, не бачила завідувача кафедри похмури – навпаки, завжди привітний і усміхнений, він неначе радий бачити кожного, хто трапляється йому назустріч протягом дня” (Катерина Михайлова, студентка)

“Справжнім мірилом успіху для науковця є не кількість отриманих грантів і написаних монографій, а напрацьована здатність надихнути на плідну роботу інших. В цій царині Геннадій Леонідович досяг

значних успіхів не тільки як науковий керівник, а і як завідувач цілої кафедри” (Ігор Москалевський, студент)

“Геннадій Леонідович вражав нас від перших лекцій своєю ерудицією і цікавими доповідями. Згодом ми з'ясували, що він доброзичлива і толерантна людина, у спілкуванні ми ставали співбесідниками, тож велика йому подяка за цей корисний досвід” (Сергій Сметана, студент)

“Він людина європейського рівня виховання, освіти і поглядів” (Надія Ченцова, професорка)

“Геннадій – саме той, кого потребувала в якості очільника кафедра в найскладніший період власної історії. Він ніколи не шукав цієї посади, вона сама знайшла його” (Віталій Василенко, професор)

“Уособлення витримки і здорового глузду за будь-яких умов і в будь-який час!” (Ігор Кочергін, професор)

“Т и п о в и й центральноевропейський інтелектуал, твердий у переконаннях, але неконфліктний, любитель довгих бесід за філіжанкою запашної кави, історик суспільної думки карколомного ХХ століття, скептичний візіонер” (Богдан Галь, доцент)

“Добра і розсудлива людина, яка протягом років підтримує в колективі атмосферу доброзичливості й порозуміння... Геннадій Первий долає найскладніші виклики, що постають перед кафедрою у непрості часи” (Олена Єгорова, доцентка)

“Розум, рівновага і витримка за будь-яких обставин” (Марія Шевченко, доцентка)

“Спеціально для “Бористену””

Книга про братів Шептицьких

Їх було п'ятеро. Три брати були поляками, двоє українцями. Два поміщиками, два священниками і солдат. Особливо знані були двоє.

Томаш Терліковський, відомий польський католицький публіцист, написав цікаву книгу про греко-католицького митрополита Андрія Шептицького та генерала Війська Польського Станіслава Шептицького. Книга має назву «Розділені брати Шептицькі, історія Польщі та України». Видавництво WAM, 2023 („Rozdzieleni bracia Szeptyccy, historia Polski i Ukrainy”, wyd. WAM, 2023).

Я не буду омовляти зміст цієї книги, так як це не можливо в цьому місці. Я лише зверну увагу на найбільш цікаві питання. Заохочую читачів, які розуміють польську мову, прочитати це видання. Книга заслуговує на увагу, зокрема тому, що її автор не є істориком.

У книзі читач дізнається, як це сталося, що Роман Шептицький (онук польського письменника графа Олександра Фредри) став українцем. Роман Шептицький, пізніший митрополит Андрій Шептицький, народився у родині, предки якої належали

до польсько-української шляхти. Його батько був сполонізований.

Роман був дуже релігійним хлопцем. Він вирішив стати священником під впливом свого відомого предка Атаназія Шептицького. Це був невибір національний, а релігійний. Батько не погодився з цим вибором і вирішив, що син спочатку піде до коледжу. І так і сталося. Тоді він ще діяв в польських студентських організаціях. Проте, незабаром він став чернцем та священником і прийняв ім'я Андрій. На українську сторону він перейшов лише під час Першої світової війни. У 1918 році брати Андрій і Клеменс опинилися з двох різних боків барикад.

Томаш Терліковський згадує, що серед деяких польських істориків спричиняє суперечку політична позиція митрополита Андрія Шептицького в період з 1941 по 1944 рік. Він, хоча й засуджував терор і вбивства як засоби досягнення цілей, не назвав конкретно УПА.

Однак усі згодні, що митрополит дуже рішуче виступав проти винищення євреїв. Про його позицію і моральну відвагу може свідчити той факт, що у лютому 1942 року він написав листа безпосередньо до Гімлера, протестуючи проти вбивства євреїв. Гімлер наказав арештувати митрополита, але цьому противився начальник львівського гестапо через передбачуваний бунт українського населення. Митрополит Шептицький був єдиним духовним діячем високого рангу, хто таким чином протестував проти вбивства євреїв.

Автор подає, що брати востаннє зустрілися 4 серпня 1939 року і він переконаний, що тоді вони говорили про політичну ситуацію в Європі. Два з них померли незабаром після цієї зустрічі. Одного вбили німці, а іншого росіяни. Митрополит Шептицький помер у Львові у 1944 році, а його брат Станіслав у 1950 році у своєму маєтку біля Кросна (Польща). Останні з братів Клеменс Шептицький, греко-католицький чернець і священник, помер у російській в'язниці у 1951 році.

Долі братів Шептицьких, протягом всього їхнього життя, особливо в останні роки, були різними, але водночас вони об'єднували історію Польщі та України. Тому книгу Томаша Терліковського повинні прочитати як поляки, так і українці.

Стефан Лашин

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ім. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА У США
UKRAINIAN LANGUAGE SOCIETY
5050 SEAGRASS DRIVE • VENICE, FL 34293, USA

20-ого березня, 2024

До Членів «Просвіти» в Україні

Дорогі Друзі!

Щиро вітаємо Вас і Ваших рідних з Великодніми Святами у цей неспокійний час боротьби з пекельним ворогом України— Московією. Віримо, що український нарід, який хоробро б'ється за свою державу, з Божою поміччю переможе ворога і запанує у своїй демократичній, європейській державі.

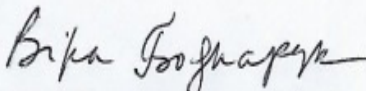
Члени нашої громади в діаспорі від початку війни стараються всіма силами допомагати Україні. Докладаємо всіх сил, щоб американський уряд продовжував допомогу Збройним Силам України, а громадські організації пересилали дуже потрібну гуманітарну допомогу. Надіємося на скору перемогу України над віковичним ворогом.

Христос Воскрес!

Воскресне Україна!

Слава Українським Героям!

За управу Товариства Української Мови,

Віра Боднарук, голова

додаток: Ми з Україною, демонстрація 2/ 24/ 2024

ШЕВЧЕНКІВ ДЕНЬ

Це оповідання – епізод з великої саги про моїх предків. Зі своїх юних років збираю матеріали про їх життя. Записував розповіді старших родичів, вивчав документи – особисті і архівні, порівнював з дослідженнями істориків. Зараз закінчую сагу про предків по лінії мого батька – Бориса Мусійовича Хазана. Про мою матір – Клавдію Павлівну Фролову вже вийшла книга спогадів. І ще маю закінчити документальний роман про неї та її предків

Весна 1919 року, незважаючи на бурхливі та криваві події Громадянської війни, наступала за заведеним природою розкладом. Люди засівали поля, копали городи, не певні в тому, чи зберуть урожай, чи не відберуть його, чи не відберуть будинок, чи не відберуть саме життя.

А в Гуляй-Полі культвідділ штабу Махна організував святкування 105-ї річниці від дня народження Тараса Шевченка. Діяльність цю очолювала дружина Нестора 27-річна Галина Кузьменко. Люди казали, що справжнє її ім'я – Агаф'я. І ще говорили, що вона жандармська дочка, що була гімназисткою, коханкою барона, монашкою, вчителькою, що через неї стрілялися чоловіки, що вона була активісткою «Просвіти», працювала в міністерстві у Петлюри та врешті пішла до анархістів.

У Галининій кибитці були книги та стояв грамофон. Вона мала власну гвардію, одягнену в яскравий однострій. Всі знали про її непримиренність до ворогів і суворість до своїх. Махновці швидко тверезили лише від одного погляду її пронизливих карих очей. В той час добре організовані анархістські загони під орудою Нестора Махна вдало бились з армією Денікіна за звільнення Бердянська і Маріуполя, а Галину Нестор залишив в Гуляй-Полі на хазяйстві.

Вона запросила взяти участь у святкуванні Шевченківського дня Мусія Хазана, з яким вона любила спілкуватись на всілякі культурні теми. Мусій був родом із Відня. Закінчив там медичний факультет університету і консерваторію по класу скрипки. Через єврейське походження не

зумів гідно працевлаштуватись в Австро-Угорській імперії. І щоб заробити гроші для створення родини підписав контракт з відомою фармацевтичною компанією. За цим контрактом мав займатись розвитком її мережі в Київській та Катеринославській губерніях Російської імперії. Одного разу, коли він відкривав аптеку на заводі в Катеринославі місцеві соціал-демократи запросили його розповісти робітникам про австрійську соціал-демократію. В результаті його заарештували через донос, нібито він по завданню австрійського генштабу брав участь у створенні терористичного підпілля в робітничому середовищі. На суді справа про тероризм розсипалась. Але, щоб зберегти обличчя влади Мусія звинуватили в розпалюванні революційних настроїв і засудили на заслання до Сибіру. За нього клопотали і фірма, і австрійські родичі. Але час був напружений, і вдалось лише замінити Сибір на Гуляй-Поле під поруку єврейської громади.

Тоді навколо цього села були розташовані численні єврейські сільськогосподарські колонії. А в самому Гуляй-Полі до громадянської війни працювали машинобудівний завод, харчопереробна фабрика, механізований елеватор. Цю промисловість розвинули підприємець Борис Кернер і його родина. Для робітників там були створені амбулаторія, аптека, дитячий садок і школа. Був і клуб, де в драматичному гуртку брав участь молодий робітник заводу Нестор Махно. У виставах він грав комічні ролі і щосили намагався розсмішити публіку.

Мусій Хазан завідував амбулаторією і аптекою на заводі Кернера. І вже мав звільнитися зі заслання. Але в цей час у Києві було вбито колишнього очільника імперського уряду Столипіна. Прокурори і судейські відразу активізувались, бо з'явилась нагода підвищення по службі. Згадали справу про Катеринославських «терористів», і Мусію додали термін заслання.

Він одружився на 18-річній гуляйпільській дівчині Басі Гальперіній. І вже можна було їхати їм до Відня, але почалась Світова війна. А потім революція, Громадянська війна... Так і залишився Мусій в Гуляй-Полі. Разом із земським лікарем Абрамом Лосем працював в гуляйпільському лазареті махновського війська.

Програма заходу, присвяченого Шевченковому дню складалась з трьох частин. У першій частині передбачалося згадати життєвий шлях Кобзаря, прочитати його вірші, в другій частині – заспівати українських пісень і в третій – розіграти сцену вечорниць з п'єси Шевченка «Назар Стодоля». А поміж другою і третьою частиною Галина запросила Мусія зіграти щось українське на скрипці. А ще допомогти поставити музику у «Вечорницях».

Цю виставу ставив керівник драмгуртка на заводі Кернера, худорлявий енергійний брюнет із буйною кучерявою шевелюрою. На пропозицію Басі, з її рідної колонії Богодарівки привезли шкільну вчительку музики Хану, і вона займалася хором. Мусій займався з музикантами та пристосовував до їхнього складу музику «Вечорниць».

Зал синематографа, найбільший в Гуляй-Полі, був переповнений. На сцені висів великий портрет Тараса, обрамлений пшеничним колоссям і червоними ягодами калини. Пані Галина прекрасною українською розповіла про життєвий шлях Кобзаря та його значення для України, трудового народу і нинішнього моменту, виразно читала

вірші з «Кобзаря». А потім прочитала вірш, присвячений Шевченку, і сказала, що цей вірш написав поет Грицько Кернеренко, він же відомий всім гуляйпільцям Григорій Борисович Кернер. Під гучні оплески і схвальні крики поет, який сидів на краю ряду встав і вклонився залу.

Син засновника і один з керівників гуляйпільської промисловості Герш Кернер став першим українським поетом і драматургом єврейського походження. Його твори схвалювали Іван Франко і Христина Алчевська.

У другому відділенні хор виконував «Ребе та стогне», «Заповіт», «Вічний революціонер», «Ще не вмерла Україна», «Засвіт встали козаченьки», «Ой на горі» і, звичайно, махновський марш «Розпрягайте, хлопці, коні». Серед місцевих виявився чудовий соліст-тенор, який душевно заспівав «Журбу» та «Дивлюсь я на небо».

А потім Галина оголосила «Елегію» Миколи Лисенка, і на сцену вийшов Мусій разом з Ханю, яка акомпанувала йому.

... Мусій згадав як до революцій його викликали до Києва свідчити на суді. Там він зустрів свого доброго знайомого, який покликав його на шевченківській вечір до Українського клубу, порадивши взяти інструмент. Голова клубу пан Микола виконував і свої твори, і обробки народних пісень. Зал швидко перетворився на чудовий хор. А після основної частини збирали через аукціон пожертви до фонду української культури, пригощали українськими стравами та напоями. Голова підписував всім переможцям аукціону ноти своїх творів. Мусій виграв ноти «Елегії» в перекладенні для скрипки та фортепіано. Пан Микола звернув увагу на його інструмент – старовинну італійську скрипку, запросив до рояля і став акомпанувати. Мусій чудово читав ноти, а композитор був дуже чуйний до соліста. Аплодували бурхливо і щиро. Микола Віталійович обійняв Мусія і підписав сторінку нот,

№03(388) "На добро. Микола Лисенко".
А ще він підписав книгу Шевченка «Кобзар», рядками з вірша автора.

Вже дорогою товариш Мусія розповів, що Лисенко ще студентом брав участь у перепохованні Тараса Шевченка, разом з товаришами віз його труну...

Граючи "Елегію", Мусій завжди згадував той київський вечір і пана Миколу, який випромінював добро. А тепер Мусій грав її разом з учителькою єврейської школи перед людьми в європейських костюмах, у селянському одязі, у військових одностроях, людьми, які нещодавно втратили своїх близьких, людьми, які лише вчора прийшли з кривавої м'ясорубки і, можливо, завтра опиняться там знову, тими людьми, які ризикують своїм єдиним життям за якісь ідеали або за майбутнє сите буття, людьми, які лише мріють дочекатися кінця цього кривавого безладу, зберігши своїх близьких, людьми освіченими, які знають історію і звичаї оточуючих, і людьми, які нічого не знають, окрім своїх нагальних турбот, і бачать навколо лише "своїх" і "чужих". І всі вони слухали задумливу й сумну музику справжнього українця. Елегія, журлива пісня, здавалося, була спрямована вглиб себе, вглиб свого народу.

Тиша в залі була вражаючою. Напевно, хтось був поглинений музикою, хтось боявся галасувати, дивлячись на палаючий і пильний погляд розпорядниці, спрямований до зали. Після закінчення хтось голосно плескав, хтось залишився в роздумах, хтось тихо розливав оковиту. А Мусій уявляв, як у різних містах і селах України цими днями вшановують Тараса Шевченка, збираючись під тим самим його портретом у селянській папасі, аплодують тим самим віршам, тим самим пісням, але безжалісно б'ються між собою. Усі вони – і комуністи-анархісти, і комуністи-більшовики, і соціалісти-революціонери, і соціал-демократи, державники-консерватори і державники-ліберали, незалежники і федералісти воюють за народне щастя, вбиваючи

свій народ, та ще й розв'язують руки погромникам, нерідко одягнених в їхні ж однострої. Чому ж вони так дружно збираються вшановувати улюбленого українського поета, але не можуть зібратися, щоб зробити улюблену українську державу? Демократичну, соціалістичну чи яку ще там. І щоб усі її громадяни були рівноправними, шанованими і допущеними до її розвитку.

Концерт завершився фінальною піснею «Вечорниця» – «Закувала та сива зозуля», і вся найбільша зала Гуляй-Поля вибухнула щирими оплесками.

Вже вдома Мусій, поділився своїми думками з дружиною.

– А що ж ти чекав? – відповіла Бася, – В них же: "Два Івани - три гетьмАни", а заповітна мрія - садок вишневий коло хати, а краще - багата хатинка і землі неміряно. А держава - нехай буде будь-яка, тільки щоб не заважала мати це.

– Та в євреїв теж саме по суті, тільки найважливіше це – Тора, а своя держава, щоб їх охороняла і зберігала народ і культуру – то справа, в кращому разі, одинадцята, до заповідей не залучена, – продовжив розмову Мойсей.

А Бася вже заходила спати дітей: Ганну і Бориса, які досить чемно поводили себе на концерті. І раптом звернулася до чоловіка:

– А скажи, Моше, чого на тебе так Нестерова Гапка весь час витріщалася?

Мусій згадав, що справді їхні погляди з Галиною кілька разів зустрілися, особливо після скрипки, але не знав, як реагувати на цей дивний докір. Тому він просто накинув на себе опанчу, подаровану одним вдячним пацієнтом, взяв скрипку і тихо вийшов з хати, давши Басі спокійно поратися з дітьми.

Березневий вечір був напрочуд теплим і ласкавим. Мусій вийшов на ганок, сів на лаву і заграв «Елегію». Він знав, що його скрипка може швидко уладнати будь-які родинні суперечки. І скоро він відчув на своїх плечах долоні дружини і почув її голос.

– Моше, я знову при надії, – сказала українською Бася.

– Хто? – спитав, не спиняючи музики, Мусій.

– Певно, знову хлопчик, – відповіла дружина.

Мусій взяв заключну ноту, підвівся і поцілував Басю. Зненацька подув вітер і подружжя зайшло до хати.

...Діти вже спали. Заснула і Бася. Мусієві не спалося. Він згадував, як Галина зі щирим почуттям читала Шевченка:

*– Борітеся – поборете!
Вам Бог помагає!
За вас правда, за вас слава
І воля святая!*

Згадував і думав когось, а на увазі поет? Чия зараз правда? Хто буде ушавлений? Хто принесе людям волю? Кому помагатиме Бог? Махновцям? Петлюрівцям? Кому іншому? Може тому, хто ще на світ не з'явився? Мабуть тому, хто створить такий лад, таку державу, яка забезпечить мир і спокій, вільну працю і гідне життя всім людям будь-якого походження і релігійних уподобань. Бо ж той, кого

люди називають Богом, єдин, адже у всьому Всесвіті єдині закони Природи, як вірять атеїсти.

І ще Мусій згадав ті Шевченкові слова, якими Микола Віталійович Лисенко підписав йому «Кобзаря»: «Обніміться ж брати мої. Молю вас, благаю!».

Вітер ставав ще гучніше. Мусій підійшов до вікна, розсунув фіранку – ніч зовсім почорніла і, здавалось, вітер весь час примхливо змінює свої напрямки. Мусій запалив газову лампу. Подивився на дітей і дружину. Вони блаженно спали. Що буде з ними завтра? Що станеться через місяць? Яким побачить світ ще ненароджена дитина? І як він, Мусій, може її захистити від цього невгамовного вітру? І що той вітер принесе – очисний та життєдайний дощ, чи невблаганну грозу?

Мусій погасив лампу, знову ліг. І заплющеними очима побачив як він, ще хлопчик, вперше читає слова пророка Ісаї: «Бо наскільки небо вище за землю, настільки вище дороги Мої за ваші дороги, а думки Мої за ваші думки».

ВІКТОР ХАЗАН (м. Дніпро)

Віктор Борисович Хазан

(* 18 березня 1947, село Юр'ївка Царичанський район Дніпропетровська область) – український учений, політик, літератор. Кандидат технічних наук (1980), доктор філософії (1993), Дійсний член Міжнародної Академії наук екології і безпеки життєдіяльності (2009). Лауреат премії імені Петровського в галузі науки, техніки і виробництва (1976). Занесений до списків «2000 видатних науковців ХХ сторіччя», «Видатні науковці ХХІ сторіччя», «500 Великих лідерів» і нагороджений медаллю «Видатні люди ХХ століття» (Міжнародний біографічний центр, «Американський біографічний інститут» 1996, 1999, 2002, 2010), лауреат Кембріджської премії «За видатний внесок в сучасну літературу» (2007), визнаний «Людиною року Придніпров'я» (2008 р.), має ряд вітчизняних наукових відзнак.

НАША ЦЕРКВА

Видаєnia Благодисловив Архидископi Митрополит Києва - Матерi мiст Руських, Галицьких, Патрiарх всiєї Руси - Украйни, Свiято-Успенських Києво-Печерської та Почаївської Лавр Свiщенноархiмандрит ФИЛІРРЕТ

Релiгiйний додаток часопису "БОРИСТЕН" № 31 (2024)

**Ми відпускаємо з нашого столу
не постові страви, щоби через
стриманість, молитву, покаєння і
добрі діла – здобути значно більше,
– Митрополит Єпіфаній**

Поступово, через підготовчі тижні, ми входимо у період Великого посту. У ці седмиці через спів та читання у храмі під час богослужіння ми все частіше чуємо нагадування про необхідність покаяння. Від дня завтрашнього церковна традиція також закликає нас до обмеження споживання м'ясної їжі. Тому і неділя нинішня називається М'ясопусною – ми ніби «відпускаємо м'ясо» з нашого столу.

Чому відпускаємо? Ми відмовляємося від не постової їжі на певний час не тому, що вона шкідлива, гріховна чи є носієм чогось злого. У часи Старого Завіту Господь заради виховання народу Свого встановив для нього певні обмеження у їжі, заборонивши їсти те, що було назване нечистим. Але через жертву Христову все творіння отримало оновлення, і тому Господь являє волю Свою, щоби вірні вже не вважали нічого нечистим і всяку їжу споживали із вдячністю.

Про це апостол Петро мав відоме видіння, описане у книзі Діянь. «Петро – сказано там – близько шостої години вийшов на кривлю дому помолитися, і відчув він голод, і захотів їсти. Поки ж готували, найшов на нього жах, і бачить розкрите небо і якийсь сосуд, ніби велике полотно, прив'язане за чотири кінці, що спускається на землю і сходить до нього; у ньому знаходились усякі земні чотириногі, і звірі, і плазуни, і птахи небесні. І був голос до нього: «Встань, Петре, заколи та їж». Петро ж сказав: «Ні, Господи, я ніколи не їв нічого поганого або нечистого». Тоді вдруге був голос до нього: «Що Бог очистив, того ти не вважай нечистим». Сталося це тричі; і сосуд знову піднявся на небо» (Діян. 10:9-16).

Відтак пізніше, на соборі Апостолів у Єрусалимі, було встановлено, що старозавітні закони про чисту і нечисту їжу вже не діють. Отже, ми, як християни Нового Завіту, коли

постуємо, робимо це не тому, що їжа, від якої ми на цей період відмовляємося, яку «відпускаємо» з нашого столу, нібито є сама собою зла, нечиста або гріховна.

Навпаки, минулої неділі ми чули з читання притчі про блудного сина, що батько через радість, коли син його повернувся живим, наказав заколоти відгодоване теля для бенкету. І ми з власного досвіду знаємо, що різноманітність смачної та поживної їжі супроводжує різні святкування.

Але час посту – це час покаяння. Це час усвідомлення нами власних провин, своїх гріхів. Хіба в цей час слід радіти та веселитися? Навпаки, ми маємо обмежити себе тим лише, що є необхідним і достатнім, а трапезу радості, бенкет святкування – маємо відкласти, відпустити зі свого столу аж до дня, коли урочистим застіллям достойно вишануємо свято над святами і торжество серед торжеств – Великдень, Пасху Господню.

Ми всі, дорогі брати і сестри, пам'ятаємо, як сталося гріхопадіння – через порушення прабатьками нашими заповіді не їсти плодів з дерева, про які Господь сказав їм, що вони – заборонені. Отже, гріх увійшов у людину через нестриманість, при тому саме через нестриманість у їжі. Відтак піст для нас є справою, яка привчає до стриманості: через стриманість тіла ми навчаємо стриманості і нашу душу.

Писання свідчить нам, що справжній, істинний ворог у нас один – диявол і його слуги-біси, злобні духи. Для боротьби із ворогом потрібна зброя. І Господь подає нам таку зброю, говорячи, що вона – це піст і молитва, якими відганяється рід бісівський. «Цей рід не може вийти інакше, як від молитви і посту» (Мк. 9:29) – передає нам Євангеліє слова Христові.

Однак піст – це не лише обмеження у їжі. Про це нам також говорить Писання. «Царство Боже – свідчить апостол Павло у Посланні до Римлян – не їжа і питво, але праведність, і мир, і радість у Святому Духові» (Рим. 14:17). Тому нинішнє читання з Євангелія, яке ми чуємо, пророча розповідь Христова про Страшний суд, нагадує нам про важливість справ милосердя, справ любові до ближнього. Саме за тим, як ми ділами виявляли свою любов до ближніх, або навпаки, не мали її – Бог буде судити нас у останній день земної історії.

І те, що ми нині чуємо з Євангелія, це не притча, не використання певних символічних образів, але це істинне пророцтво Сина Божого про те, що неодмінно станеться у майбутньому. День суду прийде для всіх і кожного. Мертві воскреснуть, а живі на той час – переміняться, щоби усім людям стати перед Спасителем, Який вже не у смиренні, як Він уперше прийшов, але у всій Своїй божественній славі явиться удруге.

Тож пророцтво це нагадує кожному з нас про нашу особисту відповідальність, про той звіт, який ми маємо скласти перед Господом за те, як ми використали Божий дар життя. Того життя, яке ніби дорогоцінний талант, доручене нам Творцем. Чи примножили цей талант добрими ділами віри й милосердя, чи навпаки, як блудний син – змарнували спадщину батьківську на гріх та зло?

Бажаю всім нам, дорогі брати і сестри, доброго, плідного, духовного корисного часу постування. Від завтра ми відпускаємо з нашого столу все м'ясне, а за тиждень – відпустимо й інші скоромні, не постові страви, щоби через стриманість, через молитву і покаяння, через добрі діла, через жертвоне милосердя до ближніх, яке Христос приймає як вчинене для Нього Самого – здобути значно більше. Здобути ту зброю проти диявола і слуг його, здобути меч і броню, якими будемо від нападів лукавого міцно захищені.

Адже сила зла, сила спокуси – великі. І багато хто, бачачи їх, не може їм протистояти і дістає білий прапор, думаючи, що з лукавим можна якимось співіснувати, мирно домовившись. Такі відкидають ту зброю, яку Сам Бог дав нам, забувають про піст і молитву, забувають про істину, яка сповіщається нам через Євангеліє, думаючи, що якщо домовитися зі злом десь, ніби «посередині», то воно перестане нападати на нас. Це все – лише одна зі спокус диявольських.

Днями ми згадували пам'ять сорока Севастійських мучеників. Вони, як і всі мученики, не склали свою духовну зброю перед силою неправди, не капітулювали, не просили від мучителів милості та не прагнули з ними знайти компромісу, бо не може людина, як Сам Христос сказав, «служити двом господарям, бо або одного зненавидить, а другого полюбить, або до одного виявлятиме прихильність, а другого занедбає» (Лк 16:13).

Піст – це добровільна стриманість, самообмеження, вияв нашого смирення перед Богом, це спосіб бажання плоті нашої підкоряти духові. А молитва – це наше спілкування з Богом, через яке ми виявляємо свою віру і любов до Творця та відкриваємо себе для дії благодаті Духа Святого. Саме тому Церква, виконуючи заповідь Господню, встановила періоди для нашого постування, найважливішим з яких є той, до якого готуємося – піст великий, який триватиме сім тижнів, аж до свята Воскресіння Христового.

Тож, дорогі брати і сестри, служімо Богові вірою, втіленою у діла, у справи милосердя, у молитву, в піст – і нехай Господь благословить нас добрими плодами у житті цьому, а у день суду – поставить праворуч від Себе, відкривши нам двері райські.
Амінь.

“Новини”

Предстоятель відзначив воїнів-добровольців та волонтерів

Предстоятель Православної Церкви України 14 березня 2024 року, в День українського добровольця, звершив у кафедральному Свято-Михайлівському Золотоверхому соборі молебень за перемогу України та воїнів-захисників Батьківщини.

Разом з Блаженнішим Митрополитом Епіфанієм молилися єпископ Васильківський Єфрем, братія Золотоверхої обителі, запрошене духовенство, українські воїни-добровольці та волонтери.

Після відправи Його Блаженство звернувся до присутніх зі словом і відзначив духовенство, українських добровольців та волонтерів церковними нагородами. Зокрема Предстоятель висловив

слова вдячності усім добровольцям – людям доброї волі, які свідомо й самовіддано пішли захищати Україну і виборювати наше право на вільне існування, а також наголосив на важливості твердої й непохитної віри та значенні молитви.

«Сьогодні ми маємо також згадати і тих, кого вже серед нас немає. Тих, хто віддав найдорогоцініше – своє життя заради нашого спільного майбутнього. Ми молимося і пам'ятаємо, якою ціною виборюється наша свобода. Нехай Господь упокоїть їхні душі, а нам дає силу і насагу далі йти правдивим шляхом, який ми обрали, і цей шлях неодмінно приведе нас до великої української перемоги», – підсумував Митрополит Епіфаній.

Митрополит Епіфаній освятив ікону Пресвятої Богородиці для Херсона

Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній 28 березня 2024 року у Свято-Михайлівському Золотоверхому соборі столиці звершив освячення Херсонської ікони Покрова Пресвятої Богородиці.

Під час чину освячення з Його Блаженством молилися єпископ Херсонський і Каховський Борис, єпископ Херсонський і Таврійський Никодим, заступник голови Херсонської обласної військової адміністрації Володимир Ключевський, художник зі Львова Степан Бойцун, який написав ікону, а також в. о. директора Херсонського краєзнавчого музею Ольга Гончарова.

Наприкінці відправи Предстоятель помісної Української Православної Церкви звернувся до присутніх зі словом.

«Ця ікона Пресвятої Богородиці, Яка простирає Свій Покров над містом-героем Херсоном, є матеріальним виразом нашої спільної молитви, щоби Пречиста Діва берегла і захищала всіх його мешканців від зла, агресії, від ворожих посягань, дарувала їм силу й терпіння зносити всі випробування, які випадають на їхню долю.

Херсон вистояв, Херсон і надалі буде українським. Досить символічно, що на цій іконі Богородиця зображена в українському вбранні і простягає Свій омофор над містом Херсоном та над всією нашою українською землею», – сказав Митрополит Епіфаній.

Також Предстоятель Православної Церкви України наголосив, що з Божою допомогою та під Покровом Божої Матері ми неодмінно здобудемо Перемогу.

«Ми віримо, що Господь нам допоможе в цьому, бо на нашому боці правда, де правда – там Бог, а де Бог – там перемога. Тож з Богом і під Покровом Пречистої Діви – до Перемоги!»

Предстоятель зустрівся з представниками Херсонщини

Предстоятель Православної Церкви України Блаженніший Митрополит Київський і всієї України Епіфаній 28 березня 2024 року зустрівся у своїй резиденції – Митрополичому домі з єпископом Херсонським і Каховським Борисом, єпископом Херсонським і Таврійським Никодимом, заступником голови Херсонської обласної військової адміністрації Володимиром Ключевським, в. о. директора Херсонського краєзнавчого музею Ольгою Гончаровою та художником зі Львова Степаном Бойцуном, який

написав ікону Пресвятої Богородиці для Херсона.

Під час спілкування йшлося про збереження українських пам'яток, про подолання викликів воєнного часу, зумовлених повномасштабним російським нападом, соціальні ініціативи та інші актуальні питання.

Також Блаженніший Митрополит Епіфаній відзначив високими церковними нагородами Ольгу Гончарову та Степана Бойцуна.

ФУНДАЦІЯ «ПРОМЕТЕЇВ ОТВІТ»

Головним пріоритетом Фундації з осідком у США є сприяння у збереженні української свідомості та ідентичності, культурної спадщини і традиції серед широкого громадського загалу, особливо серед студентів вищих навчальних закладів в Україні та за кордоном, надання фінансової і моральної допомоги науковцям, студентам, винахідникам, громадським активістам іншим чинникам, котрі формують громадянське суспільство та демократію в Україні. За чинним американським законодавством пожертви надіслані до Фундації «Прометеїв отвiт» не підлягають оподаткуванню.

Promethean's Retort, P.O. Box 35, Lyndhurst, NJ 07071-0035
USA . 4petrop@verizon.net, 201 460 1364